

Vejledning

DTO

(Deklareret træningsorganisation)

Version 3, November 2023

Indholdsfortegnelse

REGLER	4
RETTIGHEDER <i>DTO.GEN.110</i>	4
DEKLARERING <i>DTO.GEN.115</i>	5
NOMINEREDE PERSONER <i>DTO.GEN.210</i>	6
LUFTHAVNE OG FLYVEPLADSER <i>DTO.GEN.250</i>	8
FACILITETER <i>DTO.GEN.215</i>	9
SIKKERHEDSPOLITIK OG RAPPORTERING <i>DTO.GEN.115 (A) (7)</i>	10
ARKIVERING <i>DTO.GEN.220</i>	10
TRÆNINGSPROGRAM <i>DTO.GEN.230</i>	11
ÆNDRING AF DEKLARATION <i>DTO.GEN.116</i>	12
EGENKONTROL OG ÅRSRAPPORT <i>DTO.GEN.270</i>	13
TILSYN	14
BEGRÆNSNING, SUSPENSION ELLER TILBAGEKALDELSE AF EN DEKLARATION	15

Vejledningen henvender sig til organisationer som ønsker at uddanne til LAPL, PPL, SPL og BPL og de hertil tilknyttede rettigheder.

Denne vejledning har til formål at vejlede om processen ved at etablere en DTO. Denne vejledning er alene vejledende. Ved fortolkningstvivel er det således alene forordningen, der finder anvendelse, og det endelige ansvar i den forbindelse henhører under domstolene.

Spørgsmål vedrørende dette dokument skal rettes til:

Trafikstyrelsen (TS)

E-mail: info@trafikstyrelsen.dk

Hjemmeside: www.trafikstyrelsen.dk

Regler

PART-FCL

Kommissionens forordning (EU) nr. 1178/2011 af 3. november 2011 (PART-FCL) omhandler tekniske krav og administrative procedurer for flyvebesætningsmedlemmer i civil luftfart i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2018/1139.

PART-DTO

Krav til ATO (Approved Training organisation) fremgår af PART-ORA med tilhørende anbefalinger.

Krav til en DTO (Deklareret træningsorganisation) fremgår af PART-DTO med tilhørende anbefalinger jf. (EU) 2011/1178 af den 31. juli 2018 og ændret ved (EU) No 2018/1119 omhandlende deklarerede træningsorganisationer.

Rettigheder DTO.GEN.110

En DTO kan tilbyde uddannelser jf. skemaet nedenfor.

Flyvemaskiner	Svævefly/Ballon	Helikopter
LAPL(A) - Teori og flyvetræning	LAPL(S)/(B) - Teori og flyvetræning	LAPL(H) - Teori og flyvetræning
PPL(A) - Teori og flyvetræning	SPL/BPL - Teori og flyvetræning	PPL(H) - Teori og flyvetræning
LAPL(A) - udvidelse	LAPL(S)/(B) - udvidelse	LAPL(H) - udvidelse
SEP(Land) - klasse rettighed	TMG	Type ratings for alle single engine helikoptere med maksimalt certificeret sædekonfiguration på ikke over 5 sæder.
SEP(Sea) - klasse rettighed	Nat rettighed	Nat rettighed
TMG	Skyflyvnings rettighed med svævefly	-
Nat rettighed	Aerobatic rettighed (Svævefly)	-
Aerobatic rettighed	Mountain rettighed (TMG)	-
Mountain rettighed	Svævefly- og Banner towing.	-
Svævefly- og Banner towing.	FI(S)/(B)	-
-	Examiner refresher/standardisation courses (kun efter godkendelse fra TBST)	-

Deklarering DTO.GEN.115

Generelt

- En DTO kan tilbyde forskellige uddannelser i henhold til punktet "Rettigheder" (side 4). TS vil føre tilsyn med, om de nødvendige ressourcer og kompetencer er i overensstemmelse med den træning som en DTO tilbyder.
- Såfremt en DTO anvender en underleverandør, skal kravet i ORA.GEN.205 følges.
- Alle geografiske steder hvor uddannelse udføres, er omfattet af TS's tilsynsprogram.
- TS behandler DTO deklARATIONER fra organisationer eller personer med fast bopæl/forretningsadresse i Danmark

Deklaration

Deklarationen skal sendes til TS på info@trafikstyrelsen.dk. Deklarationen kan hentes på TS's hjemmeside.

En DTO er altid ansvarlig for at deklARATIONEN, eller en ændring af denne, opfylder forordningens krav. TS accepterer, at deklARATIONEN og de dertil hørende bilag enten fremsendes på engelsk eller på dansk.

Administration af deklARATIONEN

Træning kan påbegyndes når Trafikstyrelsen har kvitteret for modtagelsen af deklARATIONEN med relevante bilag, herunder træningsprogrammer.

Trafikstyrelsen skal inden for 10 arbejdsdage fremsende en bekræftelse på at deklARATIONEN er modtaget.

Det er organisationens ansvar at tilsikre sig, at Trafikstyrelsen har modtaget deklARATIONEN inden træning påbegyndes.

Trafikstyrelsen vil tildele hver organisation et individuelt DTO-nummer.

Gyldighed *DTO.GEN.135*

Med mindre TS begrænser, suspenderer eller tilbagekalder deklARATIONEN, er der ikke en udløbsdato på en deklARATION, med mindre der i en periode på 36 måneder ikke har været aktivitet på DTO ´en.

Hvis en DTO igen ønsker at genoptage uddannelse efter 36 måneder, skal der fremsendes en ny deklARATION.

En DTO som ønsker at stoppe sine aktiviteter, skal meddele dette skriftligt til TS.

TS vil føre tilsyn med DTO jf. ARA.GEN.305.

Det er organisationens ansvar at informere TS om ændringer i deklARATIONEN jf. DTO.GEN.115(a).

Nominerede personer *DTO.GEN.210*

En DTO skal udpege følgende personer:

Ansvarlig leder

Den ansvarlige leder er ansvarlig for at:

- DTO ´ens aktiviteter udføres i overensstemmelse med den deklARATION som er fremsendt til TS, samt det enhver tid gældende regelværk.
- Udvikle, implementere og efterleve sikkerhedspolitik, hvis formål er at sikre, at alle aktiviteter udføres sikkert. Dette omfatter analyse og foranstaltninger mod identificerede risici og farer.
- Fremme sikkerhed indenfor DTO ´en
- Tilsikre, at tilstrækkelige ressourcer er tilgængelige for opfyldelse af ovennævnte.

Den ansvarlige leder vil være TS ´s kontaktperson med mindre andet er aftalt.

Head of Training - HT

HT er ansvarligt for at:

- Uddannelsen gennemføres og træningsprogrammer er i overensstemmelse med PART-FCL, PART-SFCL og PART-BFCL.
- Sikre, at eleverne har modtaget uddannelse i henhold til uddannelsesprogram og PART-FCL, PART-SFCL og PART-BFCL.
- Sikre integration af flyvetræning og teoretiske uddannelse til de uddannelser som skolen udfører.
- Føre tilsyn og gennemføre revisioner af træningsprogrammet.
- Føre tilsyn med træningen, herunder føre tilsyn med- og standardisering af instruktører.
- Supervisere assisterende HT, hvor dette kræves.

HT skal være i besiddelse af gyldig FI rettighed uden restriktion og skal være tilstrækkelig erfaren i forhold til de uddannelser som skolen tilbyder.

Der skal derfor fremsendes CV indeholdende flyve/instruktør erfaring på HT sammen med deklARATIONEN.

Hvis en DTO tilbyder træning i flere kategorier (f.eks. fly og helikopter) skal HT assisteres af en udpeget person indenfor den respektive træningskategori med mindre HT har den nødvendige erfaring i samtlige kategorier.

Hvis en DTO udelukkende udbyder teoretisk træning, skal HT have den fornødne erfaring inden for luftfart og kendskab til hvad der er relevant i forhold til de teoretiske fag der undervises i.

Assisterende HT

En DTO som tilbyder træning fra flere flyvepladser, skal der udpeges en assisterende HT for hvert sted. Assisterende HT er ansvarlig for alle punkter nævnt under punktet "Head of Training – HT" på pågældende flyveplads. Assisterende HT skal have samme kvalifikationer som HT.

Kombinerede roller

Den ansvarlige leder og HT kan besættes af én og samme person.

Uacceptable udnævnelser *(GM1.DTO.GEN.210(c))*

Udnævnelse til ansvarlig leder eller HT vil ikke blive accepteret hvis den pågældende 5 år forinden nomineringen:

1. fået begrænset, suspenderet eller tilbagekaldt deres certifikat og/eller de dertil tilhørende ratings eller autorisationer.
2. med fortsæt og bevidst været ansvarlig for manglende overholdelse af grundforordningen og dens implementerede regler.

Såfremt en udnævnelse ikke kan accepteres, vil dette blive meddelt af TS jf. PART-ARA. Træningsaktiviteter skal stoppes eller begrænses, indtil afvigelsen er udbedret.

Personale

En DTO skal tilsikre, at organisationen er bemandedet med personale, hvor antallet af ansatte og disses kvalifikationer er i overensstemmelse med den uddannelse som organisationen tilbyder.

Instruktører skal være i besiddelse de kvalifikationer, der kræves i PART-FCL, PART-SFCL og PART-BFCL. for den type undervisning de udfører.

Teoriinstruktører skal være i besiddelse af den nødvendige erfaring inden for luftfart og i de områder som er relevant for de fag de underviser i.

Kvalifikationskrav skal enhver tid kunne dokumenteres af DTO ´en.

Lufthavne og flyvepladser *DTO.GEN.250*

Bortset fra balloner skal en DTO angive den flyveplads hvor hovedaktiviteten foregår.

Hvis DTO anvender flere flyvepladser hvor der tilbydes træning, skal der på disse pladser være udpeget en assisterende HT, samt et antal instruktører og luftfartøjer som sikrer tilfredsstillende træning.

Den ansvarlige leder skal tilsikre, at alle flyvepladser er acceptable i forhold til den uddannelse der udføres og er i overensstemmelse med hhv. PART-FCL, PART-SFCL og PART-BFCL.

Krav til lufthavne og flyvepladser

Lufthavne og flyvepladser som anvendes under træning, skal opfylde kravene i DTO.GEN.250.

Faciliteter DTO.GEN.215

En DTO kan gennemføre uddannelse fra faciliteter, der opfylder kravene i DTO.GEN.215

Krav til faciliteter

Et enkelt lokale kan være acceptabelt for at opfylde kravene i DTO.GEN.215

Luftfartøjer og FSTD (Flight synthetic training device) DTO.GEN.240

En DTO kan gennemføre uddannelse med luftfartøjer eller FSTD, som opfylder kravene i DTO.GEN.240.

Ansvar

Den ansvarlige leder er ansvarlig for, at luftfartøjet er egnet til den træning som skolen tilbyder og dokumentation vedrørende luftdygtighed er gyldig.

Vedligeholdelse skal udføres i overensstemmelse med de foreskrevne vedligeholdelsesprogrammer.

Under tilsyn ved TS, skal følgende dokumenter være tilgængelige:

- Logbog
- Luftdygtighed
- Vægt- og balance (vejeskema)
- Vedligeholdelses dokumentation
- Radio licenser
- AFM eller POH
- Forsikring

- Checklister (skal være på engelsk eller på dansk)
- Ansvar for luftdygtighed

Udstyr

Luftfartøjet skal være udstyret jf. kravene i part-NCO og skal være udstyret i overensstemmelse til de uddannelser som luftfartøjet benyttes til.

Sikkerhedspolitik og rapportering DTO.GEN.115 (a) (7)

DTO skal udvikle og etablere en sikkerhedspolitik, der skal tilsikre at aktiviteterne udføres sikkert og træffe de nødvendige foranstaltninger for at nå målene i sikkerhedspolitikken.

Sikkerhedspolitikken skal som minimum definere de midler og metoder der benyttes til at identificere risici, risikovurderer, samt begrænser (mitigerer) risici.

Sikkerhedspolitikken skal desuden omfatte de procedurer, der kræves for indberetning af hændelser i henhold til forordning (EU) nr. 376/2014 (jf. GM1 DTO.GEN.210(a)).

Rapportering

En DTO er omfattet forordning (EU) 376/2014. (Rapportering)

TS vil foretage tilsyn med virksomhedens sikkerhedspolitik, herunder risikostyring og om der foretages rapporteringer jf. Forordning (EU) 376/2014.

Arkivering DTO.GEN.220

Følgende dokumentation skal som minimum opbevares af skolen:

- Oplysninger om den modtagne teori og flyvetræning
- Elevens fremskridt, herunder indstillingsprøver.
- Oplysninger om certifikater og tilladelser, der er relevant for den uddannelse som eleven gennemgår.
- Oplysninger om udløbsdatoen af tilladelser og medical.

Ovenstående dokumentation skal arkiveres i mindst 3 år efter den sidste træningssession er afsluttet.

Anden dokumentation

Kopi af den intern egenkontrol samt årlige aktivitetsrapport, revideret uddannelse program og aktivitets rapport skal arkiveres i mindst 3 år gældende fra rapportens udstedelsesdato.

Træningsprogram DTO.GEN.230

En DTO skal udarbejde og fremsende træningsprogram for hvert kursus der tilbydes.

Træningsprogrammet skal ikke godkendes af TS, men programmerne vil blive kontrolleret for at verificere, at disse er i overensstemmelse med PART-FCL. (ARA.DTO.110)

Enhver ændring af træningsprogrammet skal fremsendes til TS.

Et træningsprogram for typeuddannelse til SET-helikopter vil blive kontrolleret for at tilse at en eventuel OSD rapport overholdes.

Hvis et træningsprogram ikke overholder kravene i en OSD-rapport vil træningsprogrammet ikke blive accepteret.

En DTO kan vælge at oprette eget træningsprogram eller benytte andre godkendte træningsprogrammer.

Ønsker en DTO at benytte et træningsprogram, der er godkendt af et andet EASA-medlemsland, skal DTO'en overfor TS dokumentere, at programmet er godkendt.

Indhold af træningsprogram AMC1 DTO.GEN.230

Et træningsprogram skal mindst beskrive:

- Formålet med uddannelsen
- Forudsætninger og kredit.
- Liste af alle øvelser på hhv. luftfartøj/FSTD, som der skal undervises i, samt en beskrivelse af målet for hver øvelse.
- Beskrivelse af lektioner indeholdende:
  - Lektionens indhold / Pensum
  - Formålet med lektionen

- Struktur af hele kurset og integration af teoretisk viden, FSTD og flyvetræning
  - Elevens fremskridt, både praktisk og teoretisk (Progress check)
  - Oversigt over samtlige lektioner, herunder opsummering af instruktions timer
- Elev protokol

Træningsprogrammer som ikke opfylder kravene.

Såfremt TS konstaterer mangler i forhold til kravene i PART-FCL, vil dette blive meddelt DTO ´en indeholdende en tidsfrist for udbedring.

DTO ´en skal straks ophøre med uddannelsesaktiviteterne på det pågældende kursus indtil træningsprogrammet igen er i overensstemmelse med PART-FCL.

Organisationen er selv ansvarlig for eventuelle korrigerende foranstaltninger, som kan omfatte supplerende uddannelse for berørte elever.

Standardiseringskurser til examinere (gælder kun for balloner og svævefly)

Alle standardiseringskurser til examinere skal revideres og godkendes af Trafikstyrelsen inden anvendelse.

Ændring af deklaration DTO.GEN.116

Alle ændringer i oplysningerne i deklarationen specificeret under punkt DTO.GEN.115 (a) og i træningsprogrammet eller -programmerne eller den godkendte træningsmanual eller manualer, der er omhandlet i punkt DTO.GEN.115 (c) og (d), samt ophør af nogle eller alle træningsaktiviteter, der er omfattet af deklarationen, skal uden unødigt forsinkelse meddeles TS.

Egenkontrol og Årsrapport DTO.GEN.270

En DTO skal gennemføre egenkontrol minimum én gang årligt.

Egenkontrollen skal omhandle det forudgående kalenderårs aktiviteter.

Egenkontrol

Egenkontrol skal udføres med henblik på at verificere, om skolen overholder de enhver tid gældende regler, sikkerhedspolitikens effektivitet og standarden på uddannelsen.

Egenkontrol skal mindst omfatte:

- Ressourcer (fly, personale, lokaler mv.)
- At uddannelsen følger træningsprogrammer, PART-FCL, PART-DTO og organisationens sikkerhedspolitik.
- Kontrol af elev dokumentation og udfærdigede kursusbeviser
- Kontrol af revision af træningsprogrammer og om disse fortsat opfylder relevante lovkrav
- Luftfartøjer der benyttes under uddannelsen, herunder dokumentation
- Flyvepladser inklusive faciliteter der benyttes og deres egnethed.
- Effektivitet af rapporteringssystemet, som ligeledes omfatter overvågning af de eventuelle foranstaltninger der gennemføres
- Kontrol af de proaktive sikkerhedsrelaterede foranstaltninger er gennemført og effektiv
- evaluering af både tilstrækkelighed og effektivitet af opfølgningen, korrigerende og i givet fald afhjælpende handling truffet efter manglende overholdelse, der er påvist internt eller som har været genstand for fund i henhold til punkt DTO.GEN.150

DTO skal fremsende resultat af intern egenkontrol samt årsrapport for det forudgående år senest den 31. januar.

Skabelon til årsrapporten kan hentes på TS hjemmeside.

Hvis organisationen, i løbet af året, konstaterer uoverensstemmelser i forhold til forordningens krav, skal disse og de korrigerende foranstaltninger der er foretaget meddeles til TS senest 3 dage efter uoverensstemmelsen er konstateret.

Tilsyn

Når deklarationen er modtaget af TS, vil DTO'en indgå i styrelsens tilsynsprogram. Tilsynet foregår enten ved anmeldte eller uanmeldte inspektioner. Formålet med tilsynet er at kontrollere om en DTO efterlever og er i overensstemmelse de enhver tid gældende lovkrav i PART-FCL.

TS vil senest 1 år efter modtagelsen af en deklaration foretage tilsyn af organisationen.

Tilsynet udføres som hovedregel inden for normal arbejdstid fra mandag til fredag.

TS gennemfører risikobaseret tilsyn, som danner grundlag for hvor ofte der fremadrettet skal føres tilsyn med en DTO.

TS anvender følgende punkter som grundlag for risikovurdering:

- Antallet af elever
- Antallet af træningsprogrammer
- Antallet af lufthavne og flyvepladser
- Organisationens egenkontrol
- Ændringer i organisationen
- Virksomhedens risikostyring
- Rapportering systemets effektivitet

Tilsynets indhold:

Gennemførelse af sikkerhedspolitikken og overholdelse af denne

- Risikoidentifikation, risikobegrænsende foranstaltninger og disses gennemførelse
- Resultater af egenkontrol
- Overholdelse af træningsprogram
- Elev dokumentation
- Luftfartøjs dokumentation
- Instruktørrettigheder
- Standardisering af instruktører

Der vil i enkelte tilfælde føres tilsyn ved overvågning af teoretisk- og praktisk undervisning, samt deltagelse ved instruktørmøder.

Bemærkninger (findings)

Hvis det under tilsynet konstateres, at organisationen ikke efterlever de lovmæssige krav, vil dette blive meddelt til den ansvarlige leder. Der vil ligeledes blive udarbejdet en tilsynsrapport indeholdende frister for hvornår organisationen senest skal være i overensstemmelse med de gældende regler.

Det er organisationens ansvar at foretage korrigerende foranstaltninger for at afhjælpe den manglende overholdelse, inden for den opgivne frist. Såfremt dette ikke overholdes, vil den pågældende bemærkning blive løftet til en level 1 bemærkning, hvilket betyder, at TS vil begrænse, suspendere eller tilbagekalde deklARATIONEN.

Begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af en deklARATION

TS kan jf. ARA.GEN.350 træffe øjeblikkelige og passende foranstaltninger til at forbyde eller begrænse organisationen indtil korrigerende handling er foretaget af organisationen. Dette gælder ligeledes hvis organisationen ikke svarer inden for den angivne frist og/eller ikke får korrigeret de fejl der var meddelt i tilsynsrapporten, eller organisationen ikke får fremsendt den årlige rapport inden fristens udløb.